

esset in tanto præstantissimorum, & optime meritorum civium numero quispiam, cui suarum rerum, aut patriæ status ulla ex parte placeret. Effet ne quispiam, qui communes miseras posset sine lachrymis recensere. Egestatem, servitutem, contumelias, injurias, & ejusmodi jam tum peculiare malum, & tollerabile factum esse assuetudine, & pro censu habendum, modò inter suas ærumnas in patria liceret degere. Sed novum genus crudelitatis ab his, qui se piissimos dici velint, repletum esse, cives esse non licere: proscribi, relegari, necari insontes, totam Italiam refertam esse proscriptorum multitudine, Urbem civibus factam vacuum, nullos videri per Urbem, nisi barbaros, ad flagitium ascribi, qui amatissimum patriæ profiteri se ausus sit. Subinde acriter investus in eos, qui rebus præessent, cuncta colligens, quæ ad vituperationem, & criminationem pertinerent, auxit invidiam, atque indignationem, quum sordidissimos, & ignobilissimos plerisque omnes, qui se veluti Deos venerari velint, nimia opum affluentia insanire multis modis succenderent, cum cives ipsi meliori fortuna digni precario viverent. Sed intolerabilis conditionis istius culpam non plectendam in aliis, quam in se, si demum id malum sua ignavia diutius paterentur. Oportere quidem olim meminisse, quid possit virtus: quantal sit non servum esse. Quoniam istiusmodi rebus, quæ imprimis desiderantur, abunde omnia suppeditent, nihil relictum, quod amplius ad negocium exequendum desiderari possit. Habere intra Urbem in armis conductos milites CCC., adesse proscriptorum manum fortissimam quatringerorum, accedere & strenuos hostes, qui convenerint, affutura & aliunde subsidia. Ad ea quæ agantur, multo paucioribus esse opus, quam sint, qui coram adsint. Superos favere, populum congratulaturum, Orbem Terrarum admiraturum virtutem, nullam posteritatem suas laudes oblitteratorum. Hostes contra superis, atque hominibus invisos inter se dissidere, inermes, ociosos, luxu perditos, incautos. Nihil reliquum esse, præterquam ut victoriæ fructum colligant. Decertationem, quæ in hac habenda fuerat, satis esse peractam strenuè rebus bene consultis, & ea ipsa, quam in hanc usque diem habuissent, patientia. Consilio enim perfectum esse, ut etiam si repugnent hostes, superentur patientia, aut desidiolos, & nullo la. ore conficiendus reddatur. Inter jam partam victoriam, quæ in manu sit, & laborum præmia diem nunc plus unam interesse. Sustineant sua gaudia, atque se ad cumulatissimas divitias capescendas parent. Decies centena milia nummorum aureorum noctem proximam allaturam. Moveri tamen se magis patriæ pietate, quam opibus: magis pendere ad civium suorum decus, & felicitatem, quam ad ulla, quæ sese attingant, comoda. Sui quemque consilii tamen futurum, quo pacto utatur victoria, quando se factos omnium dominos visuri sint. Hortari, ut patriæ, & nomini, & bene cœptis consiliis, atque communibus rebus animi virtute, atque mutuo consensu obsecudent. Hæc Porcarius. Cognitis apud Pontificem per indicem, quæ agerentur, visum est noctem ipsam dissimulare, quòd intelligeret multos occultandi facinoris spe concursuros ad scelus noctu, si quid turbarum concivissent, qui in luce quiesce-

rent. Proxima idcirco die missis armatis expugnatur Porcarii domus. Ex complicibus conjuratorum aliqui capti. Solus Porcarii nepos facta per medios hostes viâ ferro sese eripuit. ipsum Porcarium per eum insolentem latitantem non invenere. Noctè proxima inclusus a forore scrinio repertus est. Ex capto quæque discenda videbantur, didicere Poenas sumptere suspendio. Quæ instituerat, hæc sunt. Per Epiphaniam solemni die, cum Pontifex, & Collegia, atque Prætor, & minores Pontifices Sacrum pro more facerent in Basilica, ex complicibus, cui negotium mandarar, senescis & stramentariis ad Pontificia itabula Basilicæ finitima injecturus erat ignem, hac spe, ut expediti ad opem præstandam relicto sacrificio accurrerent. Interea proditorum erat Porcarius dormitoria & cella conficii aditui proxima Basilicæ, qua noctu cum armatis delitisset. Purpura, & auro distincta vestimentis cum paucis ad speciem, uti ad sacrificium venisset, futurum non dubitabat, quin apparitores ignari, quid ita redisset, illico nullâ morâ intromississent. Uticumque res foret successura, armati, & bipennes & vestigio affuissent. Convolassent & qui signum ex variis insidiarum locis prætolarentur. Refractis cancellis primo impetu Pontificem revinctum non sine cæde eorum, quos gravibus odissent, decreverant ad arcem adducere, & unâ fratrem ejus, qui arci præesset, ut his supplicibus cogerent arcem dedere. Arce occupata, futurum fuisse confidebat, ut summa cum alacritate populo favore uteretur. Interea dum hæc ad Basilicam, & arcem agerentur, alii complices sese Præfectos vigilum esse, & captivos maleficos ducere in carcerem simulantes Capitolium, cujus intra septem carcer est, custodiis vacuum liberrimè inissent, ac sine periculo occupassent. Postremum erat, ut prædam, atque eadem passim facerent tota Urbe, ac decreverat quidem omnem Pontificiam turbam funditus extinguere. Velle enim agebat se id agere, ut æternum intra hæc mœnia capitis rasi dentes vereri non oporteret. Qui rem honestant, Templum non polluerent, sed pro foribus Basilicæ ad sacrificium euntem prehendere decrevisse prædicant. Tandem quidem compertæ sunt catenæ, quibus Pontificem Maximum erat allaqueaturus. Prædam sic annuerant. Ex Pontificis domo, & rebus ducenta millia. Ex Collegio CC. Ex mercatoribus, atque his, qui officiis præfunt, CC. ex publicis horreis salinarum, atque ex inimicorum civium fortunis centena millia. Moriturus, ohe tribus, inquit, diurnis horis me superastis. Nos victoria in noctis vestibulo properans expectabat. Itaque hujusmodi fuere pericula, quæ imminerent. Nos alii, veluti qui a tempestatibus maris ad incertos scopulos rejecti periculi terrore, & indignationis nausea confecti nunc mare, nunc rupem spectamus, & quod ajunt, perturbatum animum semper errare, cum alter alterum semper offendimus, uno aspectu, & salutatione per omnes mentis motus distrahimur. Congratulamur, dolemus, rursus sumus in metu. Confictus quidam est inter nos verborum, & sententiarum. Sic oportuit, sic institueram, sic futurum fuisset, sic fore statuo, ad eamque, quam quisque tuendam suadendi rationem susceperit, non vera modò, aut verisimilia, sed etiam, uticumque illa sint, possibilia, atque impossibilia argumentis tra-